

Rettsstat, rettssikkerhet og forholdet til personvern

Dag Wiese Schartum

“Rettsstat”

Offentlige myndigheter (herunder forvaltningen) er bundet av:

Lover og forskrifter

Om innholdet av lovene

(materielle bestemmelser)

Om hvordan lovene (mv) endres

(prosessuelle bestemmelser)

... og på den annen side er borgerne bundet av myndighetenes rettsregler

Rettslig kontroll med forvaltningen (jf maktfordelingsprinsippet):

Hjemmelskontroll, jf legalitetsprinsippet

Innholdskontroll, dvs rettsanvendelsen skal være korrekt

Tilblivelseskontroll, dvs saksbehandlingen skal være korrekt

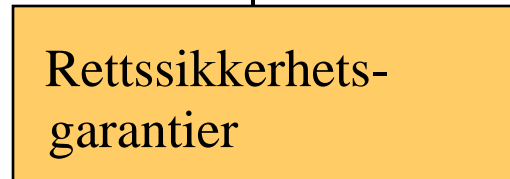
Rettsikkerhet

Gjelder
forholdet
mellom
myndigheter
og
borgere
men ...

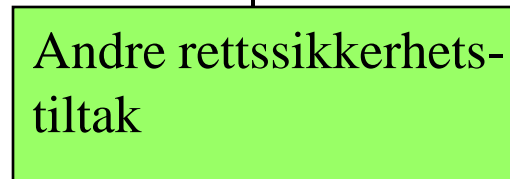
kan også
ha relevans
i forhold
enkelte private
virksomheter,
f.eks. monopoler med stor velferdsmessig betydning

(Konkretiseringer av
idealet)

(Det myndighetene garanterer
som minstemål for ivaretagelse
av rettsikkerhet)

(Andre ting vi kan gjøre for
å ivareta rettsikkerhet)

Rettsikkerhet:

Krav:

Riktig rettsanvendelse

Forsvarlig skjønnsutøvelse

Forutberegnelighet

Upartisk og uhildet

Saklig grunnlag

Hensynsfullt og raskt

Unngå umyndiggjøring

Demokratisk kontroll

Garantier:

fv1 §§ 24 og 28flg

fv1 § 17

fv1 § 11

fv1 § 6 flg

fv1 § 17

fv1 §§11a og 13 flg

fv1 §§ 11 og 18

Offentleglova

Andre tiltak:

Juridisk skolering

Juridisk skolering

Publisering på nettet

Åpenhet

Kontradiksjon

Servicetiltak

Rettsikkerhet

- motstående og supplerende hensyn

Rettsikkerhet - rettsikkerhet

Betryggende beslutningsgrunnlag - rask saksbehandling

Betryggende beslutningsgrunnlag - forutberegnelighet

Rettsikkerhet - effektivitet

Forsvarlig skjønnsutøvelse - saksbehandlingskostnader

Riktig rettsanvendelse - automatiserte beslutninger

Rettsikkerhet - personvern

Betryggende beslutningsgrunnlag - personopplysningskvalitet

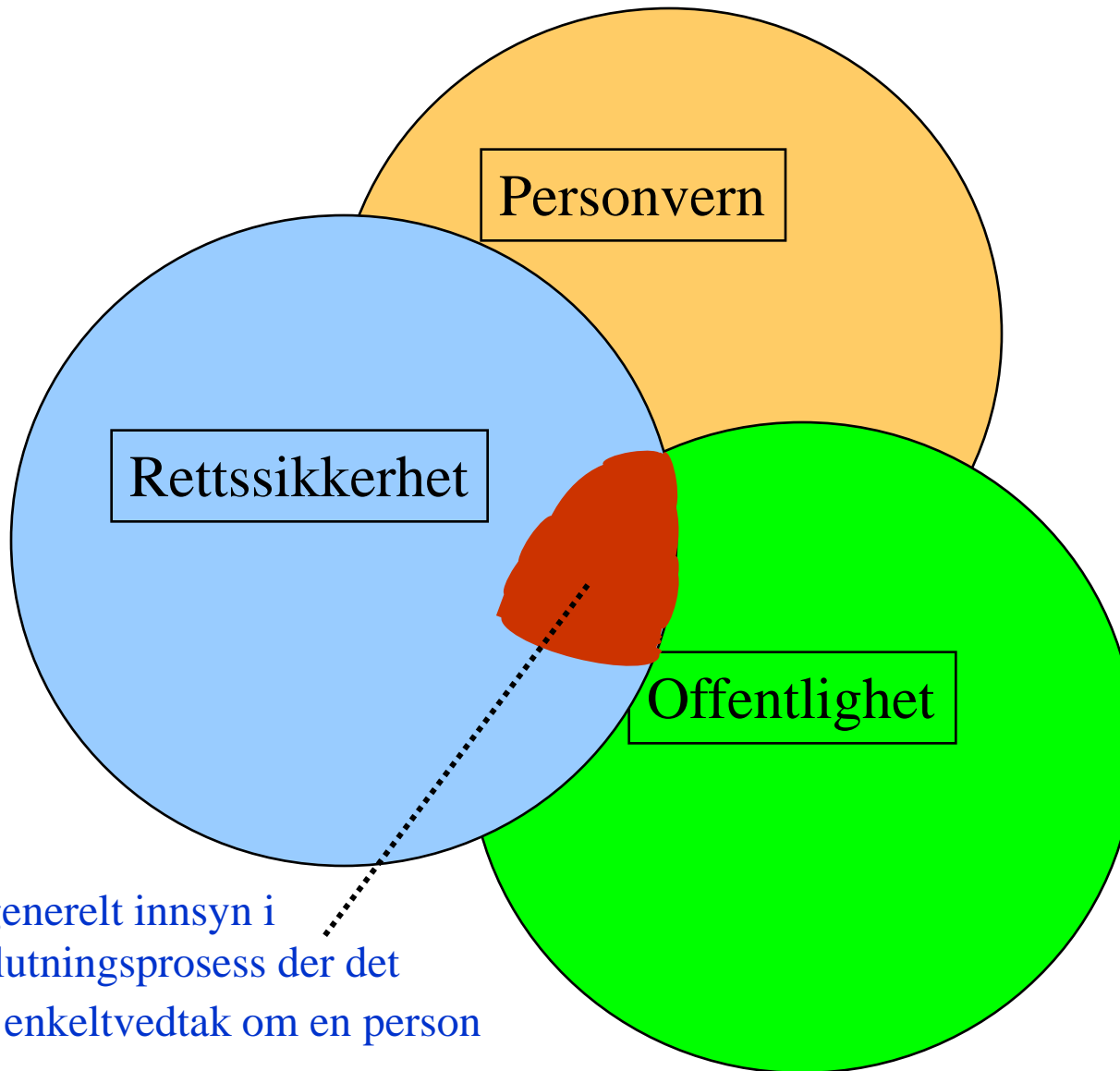
Kontradiksjon - konfidensialitet

Rettsikkerhet - offentlighet

Habilitet - innsynsrett

Hensynsfullt og raskt - innsynsrett

Rettsikkerhet, personvern og offentlighet

F.eks generelt innsyn i en beslutningsprosess der det treffes enkeltvedtak om en person

Rettsikkerhet

Offentlig sektor

Myndighetsutøvelse

Vekt på rettsanvendelse

Assosieres lite med IKT

Personvern

Både offentlig og privat

All behandling av personoppl.

Vekt på beslutningsgrunnlag

Assosieres sterkt med IKT

Rettsikkerhetskrav

Upartisk og uhildet

Riktig rettsanvendelse

Hensynfullt og raskt

Saklig grunnlag

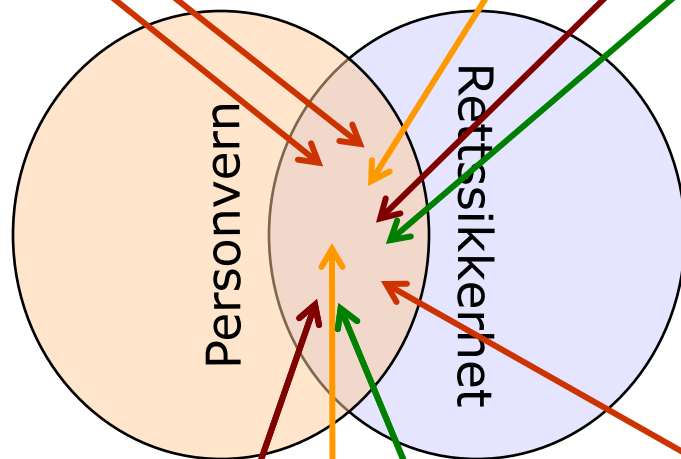
Forsvarlig skjønnsutøvelse

Unngå umyndiggjøring

Betryggende beslutningsgrunnlag

Forutberegnelighet

Demokratisk kontroll

Forholdsmessig kontroll

Innsyn og kunnskap

Opplysnings- og
behandlingskvalitet

Brukervennlig behandling

Selvbestemmelse

Personverninteresser

Personopplysningsvern uansett hvor i forløpet en er

Ivaretagelse av personvern legger til rette for rettsikker myndighetsutøvelse

Under myndighetsutøvelsen er det vanskelig og uhensiktsmessig å skjelne skarpt mellom personvern og rettsikkerhet

Rettsikkerhet legger til rette for ivaretagelse av personvern